

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

|| ഉദ്ധവ ഗീതാ - ചതുർദശോഽധ്യായഃ ||

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using skt and Hellingman's T_EX for Malayalam.

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

॥ ഉദ്ധവ ഗീതാ - ചതുർദശോധ്യായഃ ॥

ശ്രീഭഗവാനുവാച

യോ വിദ്യാശ്രുതസമ്പന്ന ആത്മവാൻ നാനുമാനികഃ |
മായാമാത്രമിദഞ്ജ്ഞാത്യാ ജ്ഞാനം ച മയി സംന്യസേത് || 14.1 ||

ജ്ഞാനിനസ്ത്വഹമേവേഷ്ടഃ സ്വാർത്ഥോ ഹേതുശ്ച സമ്മതഃ |
സ്വർഗ്ഗശ്ചൈവാപവർഗ്ഗശ്ച നാന്യോർത്ഥോ മദ്യതേ പ്രിയഃ || 14.2 ||

ജ്ഞാനവിജ്ഞാനസംസിദ്ധാഃ പദം ശ്രേഷ്ഠം വിദ്വർമ്മമ |
ജ്ഞാനീ പ്രിയതമോഽതോ മേ ജ്ഞാനേനാസൗ ബിഭർത്തി മാം || 14.3 ||

തപസ്തീർത്ഥം ജപോ ദാനം പവിത്രാണീതരാണി ച |
നാലം കുർവ്വന്തി താം സിദ്ധിം യാ ജ്ഞാനകലയാ കൃതാ || 14.4 ||

തസ്മാജ്ജ്ഞാനേന സഹിതം ജ്ഞാത്യാ സ്വാത്മാനമുദ്ധവ |
ജ്ഞാനവിജ്ഞാനസമ്പന്നോ ഭജ മാം ഭക്തിഭാവിതഃ || 14.5 ||

ജ്ഞാനവിജ്ഞാനയജ്ഞേന മാമിഷ്ട്യാഽഽത്മാനമാത്മനി |
സർവ്വയജ്ഞപതിം മാം വൈ സംസിദ്ധിം മൂനയോഽഗമൻ || 14.6 ||

ത്വയുദ്ധവാശ്രയതി യസ്ത്രിവിയോ വികാരോ
മായാന്തരാഽഽപതതി നാദ്യപവർഗ്ഗയോർയത് |
ജ്ഞാദയോഽസ്യ യദമീ തവ തസ്യ കിം സ്യു-
രാദ്യന്തയോർയദസതോഽസ്തി തദേവ മധ്യേ || 14.7 ||

ശ്രീഉദ്ധവ ഉവാച

ജ്ഞാനം വിശുദ്ധം വിപുലം യഥൈതദ്
വൈരാഗ്യവിജ്ഞാനയുതം പുരാണം |
ആഖ്യാഹി വിശേഷര വിശ്വമുർത്തേ
ത്വദ്ഭക്തിയോഗം ച മഹദ്വിമൃഗ്യം || 14.8 ||

താപത്രയേണാഭിഹതസ്യ ഘോരേ
സന്തപ്യമാനസ്യ ഭവാധനീശ |
പശ്യാമി നാനൃച്ഛരണം തവാംശ്രീ-
ഭന്ദാതപത്രാദമൃതാഭിവർഷാത് || 14.9 ||

ഭഷ്ടം ജനം സമ്പതിതം ബിലേഴ്സ്മിൻ
കാലാഹിനാ ക്ഷുദ്രസുഖോരുതർഷം |
സമുദ്ധരൈനം കൃപയാഘ്രപവർണ്യൈ-
ർവചോഭിരാസിഞ്ച മഹാനുഭാവ || 14.10 ||

ശ്രീഭഗവാനുവാച
ഇത്ഥമേതത് പുരാ രാജാ ഭീഷ്മം ധർമ്മഭൃതാം വരം |
അജാതശത്രുഃ പപ്രച്ഛ സർവ്വേഷാം നോഘ്നശൃണ്വതാം || 14.11 ||

നിവൃത്തേ ഭാരതേ യുദ്ധേ സുഹൃന്നിധനവിഹലഃ |
ശ്രുത്വാ ധർമ്മാൻ ബഹുൻ പശ്യാനോക്ഷധർമ്മാനപൃച്ഛത || 14.12 ||

താനഹം തേഭിധാസ്യാമി ദേവവ്രതമഖച്ഛരുതാൻ |
ജ്ഞാനവൈരാഗ്യവിജ്ഞാന ശ്രദ്ധാഭക്ത്യുപബൃംഹിതാൻ || 14.13 ||

നവൈകാദശ പഞ്ച ശ്രീൻ ഭാവാൻ ഭൂതേഷു യേന വൈ |
ഈക്ഷേതാമൈകമപ്യേഷു തജ്ജ്ഞാനം മമ നിശ്ചിതം || 14.14 ||

ഏതദേവ ഹി വിജ്ഞാനം ന തഥൈകേന യേന യത് |
സ്ഥിത്യുത്പത്യപ്യയാൻ പശ്യേദ് ഭാവാനാം ശ്രിഗുണാത്മനാം || 14.15 ||

ആദാവന്തേ ച മധ്യേ ച സൃജ്യാത് സൃജ്യം യദമ്പിയാത് |
പുനസ്തത്പ്രതിസംക്രാമേ യച്ഛരിഷ്യേത തദേവ സത് || 14.16 ||

ശ്രുതിഃ പ്രത്യക്ഷമൈതിഹ്യമനുമാനം ചതുഷ്ടയം |
പ്രമാണേഷനവസ്ഥാനാദ് വികൽപാത് സ വിരജ്യതേ || 14.17 ||

കർമ്മണാം പരിണാമിത്വാദാവിരിഞ്ചാദമംഗലം |
വിപശ്ചിന്നശ്വരം പശ്യേദഭ്യഷ്ടമപി ദൃഷ്ടവത് || 14.18 ||

ഭക്തിയോഗഃ പുനരവോക്തഃ പ്രിയമാണായ തേനഹഃ |
പുനശ്ച കഥയിഷ്യാമി മദ്ഭക്തേഃ കാരണം പരം || 14.19 ||

ശ്രദ്ധാമൃതകഥായാം മേ ശശ്വന്മദനുകീർത്തനം |
പരിനിഷ്ഠാ ച പുജായാം സ്തുതിഭിഃ സ്തവനം മമ || 14.20 ||

ആദരഃ പരിചര്യായാം സർവ്വാംഗൈരഭിവന്ദനം |
മദ്ഭക്തപുജാഭ്യധികാ സർവ്വഭൂതേഷു മന്മതിഃ || 14.21 ||

മദർത്ഥേഷ്വംഗചേഷ്ടാ ച വചസാ മദ്ഗുണേരണം |
മയ്യർപ്പണം ച മനസഃ സർവ്വകാമവിവർജ്ജനം || 14.22 ||

മദർത്ഥേർത്ഥപരിത്യോഗോ ഭോഗസ്യ ച സുഖസ്യ ച |
ഇഷ്ടം ദത്തം ഹൃതം ജപ്തം മദർത്ഥം യദ് വ്രതം തപഃ || 14.23 ||

ഏവം ധർമ്മൈർമ്മനുഷ്യാണാമുദ്ധവാത്മനിവേദിനാം |
മയി സഞ്ജായതേ ഭക്തിഃ കോന്യോർത്ഥോഽസ്യാവശിഷ്യതേ || 14.24 ||

യദാത്മന്യർപ്പിതം ചിത്തം ശാന്തം സത്തോപബ്ധംഹിതം |
ധർമ്മം ജ്ഞാനം സ വൈരാഗ്യമൈശ്വര്യം ചാഭിപദ്യതേ || 14.25 ||

യദർപ്പിതം തദികൽപേ ഇന്ദ്രിയൈഃ പരിധാവതി |
രജസ്വലം ചാസന്നിഷ്ഠം ചിത്തം വിദ്ധി വിപര്യയം || 14.26 ||

ധർമ്മോ മദ്ഭക്തിക്യുത് പ്രോക്തോ ജ്ഞാനം ചൈകാത്മ്യദർശനം |
ഗുണേഷ്വസംഗോ വൈരാഗ്യമൈശ്വര്യം ചാണിമാദയഃ || 14.27 ||

ശ്രീഉദ്ധവ ഉവാച
യമഃ കതിവിധഃ പ്രോക്തോ നിയമോ വാരികർശന |
കഃ ശമഃ കോ ദമഃ കൃഷ്ണ കാ തിതിക്ഷാ ധൃതിഃ പ്രഭോ || 14.28 ||

കിം ദാനം കിം തപഃ ശൗർയം കിം സത്യമൃതമുച്യതേ |
കസ്ത്യാഗഃ കിം ധനം ചേഷ്ടം കോ യജ്ഞഃ കാ ച ദക്ഷിണാ || 14.29 ||

പുംസഃ കിംസ്വിദ് ബലം ശ്രീമൻ ഭഗോ ലാഭശ്ച കേശവ |
കാ വിദ്യാ ഹ്രീഃ പരാ കാ ശ്രീഃ കിം സുഖം ദുഃഖമേവ ച || 14.30 ||

കഃ പണ്ഡിതഃ കശ്ച മുർഖഃ കഃ പന്ഥാ ഉത്പഥശ്ച കഃ |
കഃ സ്വർഗ്ഗോ നരകഃ കഃ സ്വിത് കോ ബന്ധുരുത കിം ഗൃഹം || 14.31 ||

ക ആഡ്യഃ കോ ദരിദ്രോ വാ കൃപണഃ കഃ ക ഇൗശ്വരഃ |
ഏതാൻ പ്രശ്നാൻ മമ ബ്രൂഹി വിപരീതാംശ്ച സത്പതേ || 14.32 ||

ശ്രീഭഗവാനുവാച
അഹിംസാ സത്യമസ്തേയമസംഗോ ഹ്രീരസഞ്ചയഃ |
ആസ്തിക്യം ബ്രഹ്മചര്യം ച മൗനം സ്ഥൈര്യം ക്ഷമാഭയം || 14.33 ||

ശൗചം ജപസ്തപോ ഹോമഃ ശ്രദ്ധാഽഽതിഥ്യം മദർച്ചനം |
തീർത്ഥാടനം പരാർത്ഥഹാ തുഷ്ടിരാചാർയസേവനം || 14.34 ||

ഏതേ യമാഃ സനിയമാ ഉഭയോർഭാദശ സ്മൃതാഃ |
പുംസാമുപാസിതാസ്താത യഥാകാമം ദുഹന്തി ഹി || 14.35 ||

ശമോ മന്നിഷ്ഠതാ ബുദ്ധേർദ്രമ ഇന്ദ്രിയസംയമഃ |
തിതിക്ഷാ ദുഃഖസമ്മർഷോ ജിഹ്വോപസ്ഥജയോ ധൃതിഃ || 14.36 ||

ദണ്ഡന്യാസഃ പരം ദാനം കാമത്യാഗസ്തപഃ സ്മൃതം |
സ്വഭാവവിജയഃ ശൗര്യം സത്യം ച സമദർശനം || 14.37 ||

ഋതം ച സുന്യതാ വാണീ കവിഭിഃ പരികീർത്തിതാ |
കർമ്മസ്വസംഗമഃ ശൗചം ത്യാഗഃ സംന്യാസ ഉച്യതേ || 14.38 ||

ധർമ്മ ഇഷ്ടം ധനം നൃണാം യജ്ഞോഽഹം ഭഗവത്തമഃ |
ദക്ഷിണാ ജ്ഞാനസന്ദേശഃ പ്രാണായാമഃ പരം ബലം || 14.39 ||

ഭഗോ മ ഐശ്വരോ ഭാവോ ലാഭോ മദ്ഭക്തിരുത്തമഃ |
വിദ്യാഽഽത്മനി ഭിദാബായോ ജുഗുപ്സാ ഹ്രീരകർമ്മസു || 14.40 ||

ശ്രീർഗ്ഗുണാ നൈരപേക്ഷ്യാദ്യാഃ സുഖം ദുഃഖസുഖാത്യയഃ |
ദുഃഖം കാമസുഖാപേക്ഷാ പണ്ഡിതോ ബന്ധമോക്ഷവിത് || 14.41 ||

മൂർഖോ ദേഹാദ്യഹംബുദ്ധിഃ പന്ഥാ മന്നിഗമഃ സ്മൃതഃ |
ഉത്പഥശ്ചിത്തവിക്ഷേപഃ സ്വർഗ്ഗഃ സത്ത്വഗുണോദയഃ || 14.42 ||

നരകസ്തമ ഉന്നാഹോ ബന്ധുർഗ്ഗുരുരഹം സഖേ |
ഗൃഹം ശരീരം മാനുഷ്യം ഗുണാഭ്യോ ഹ്യാഡ്യ ഉച്യതേ || 14.43 ||

ദരിദ്രോ യസ്ത്വസന്തുഷ്ടഃ കൃപണോ യോജ്ജിതേന്ദ്രിയഃ |
ഗുണേഷ്വസക്തധീരീശോ ഗുണസംഗോ വിപർയയഃ || 14.44 ||

ഏത ഉദ്ധവ തേ പ്രശ്നാഃ സർവ്വേ സാധു നിരൂപിതാഃ |
കിം വർണ്ണിതേന ബഹുനാ ലക്ഷണം ഗുണദോഷയോഃ |
ഗുണദോഷദ്യശിർദ്ദോഷോ ഗുണസ്തുഭയവർജ്ജിതഃ || 14.45 ||

|| ഇതി ചതുർദശോധ്യായഃ ||